

Óbudai Egyetem KVK
Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Szakirányú továbbképzési program

Oktatástervezés és digitálistananyag-fejlesztés területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzés

Budapest, 2021. február 1.

TANTERVI ELŐLAP
Oktatástervezés és digitálistananyag-fejlesztés területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés

Képzési forma: szakirányú továbbképzés

A szakirányú továbbképzési szak megnevezése: Oktatástervezés és digitálistananyag-fejlesztés területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés

A szakirányú továbbképzési szak angol megnevezése:

A szakirányú továbbképzés képzési területe: pedagógusképzés

Képzési cél: A képzés célja olyan digitálistananyag- és tartalomfejlesztő szakemberek képzése, akik az ötlettől a tananyag tervezésén, kivitelezésén, megvalósításán és értékelésén át az egész fejlesztési folyamatot képesek menedzselni. A képzés során a résztvevők megtapasztalhatják, hogy a tananyagfejlesztés neveléstudományi, pszichológiai és oktatástervezési alapokra építve hatékonyabb lehet, mintha a technológiai lehetőségekből indulnának ki. A külső partnerekkel támogatott, valós piaci környezet biztosítja a hallgatók számára a tananyagok e-learning keretében történő fejlesztéséhez szükséges, gyakorlatban megnyilvánuló (alkalmazható) hatékony, komplex tudásrendszer elsajátítását. A képzéstartalom független, bármilyen képzési ötletre, nevelési-oktatási területre, illetve életkorra alkalmazható – a megfelelő szakemberek bevonásával. Alkalmos továbbá kontakt, kevert vagy teljes távoktatási képzésben felhasználható digitális képzés kifejlesztésére való felkészítésre.

Képzés helye:

Óbudai Egyetem KVK Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ
1081 Budapest, Népszínház utca 8.

Képzés munkarendje és a képzési idő félévekben, kontaktórák száma:

Levelező, 4 félév, 120 kredit, összesen 360 kontaktóra

Jelentkezés feltétele:

- a) legalább alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) szerzett óvodapedagógus, tanító, tanár, gyógypedagógus, szociálpedagógus, konduktor, szakoktató vagy csecsemő- és kisgyermeknevelő szakképzettség; és
- b) pedagógus munkakörben szerzett legalább hároméves szakmai gyakorlat.

Finanszírozási forma:

Önköltséges

Megszerezhető kreditek száma:

120 kredit

A képzés főbb területei:

	Kredit pont
<i>Kötelező ismeretek</i>	55
Általánosan alapozó ismeretek	21
Szakmai alapozó ismeretek	34
<i>Választáson alapuló ismeretek</i>	55
Általánosan alapozó ismeretek	9
Az oktatástervezés és a digitális tartalomfejlesztés neveléstudományi és oktatáslélektani alapjai	15
Szakmai alapozó ismeretek	6
A digitális tartalomfejlesztés technológiai alapjai	9
A digitális tananyag és tartalomfejlesztés gyakorlata	6
Oktatástervezés és tananyagfejlesztés piaci környezetben	6
Választható	4
<i>Szakedolgozat</i>	10
Összesen:	120

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások:

A tantárgyak vizsgával, illetve évközi jeggyel és aláírással zárulnak. A vizsgára bocsátás feltétele tantárgyanként különböző: írásbeli dolgozat, illetve egyéni feladat beadása egyaránt lehetséges.

A vizsga írásbeli vagy szóbeli lehet. A negyedik félév teljesítése során szakedolgozatot kell készíteni, majd az abszolutórium megszerzése után azt a záróvizsgán meg kell védeni, és a záróvizsga tárgyából eredményes vizsgát kell tenni.

A korábban szerzett ismeretek, gyakorlatok beszámítási rendje:

A korábban, hasonló témában szerzett érdemjegyet az egyetem általános eljárási rendje szerint számítjuk be, azaz a félév kezdetén, index és megfelelő tematika alapján a hallgató kérésére a Kreditátviteli bizottság tesz javaslatot a beszámítás lehetőségére.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

A záróvizsgára bocsátás feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése. Végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak állítja ki, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket – diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette és az előírt krediteket megszerezte.

A záróvizsga részei:

- A záróvizsga a szakdolgozat védéséből és a két szóbeli vizsgarészből áll.
- Az első szóbeli vizsgatárgy kérdései a Kötelező ismeretkörökből, míg a második a szakirányhoz kapcsolódó ismeretkörökből kerülnek összeállításra.
- A záróvizsgát a hallgatónak egy napon, folyamatosan kell letennie.

A záróvizsga eredménye:

A diplomamunkára (DM), a diplomamunka védésére (DMV) és a záróvizsga szóbeli részére (SZ1, SZ2) kapott érdemjegyek átlaga az alábbiak szerint:

$$Z = (DM + DMV + SZ1 + SZ2) / 4$$

Az oklevél minősítése:

A záróvizsga eredménye alapján az oklevelet a következők szerint kell minősíteni:

kiváló	5,00
jeles	4,51 - 4,99
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,51 - 3,50
elégséges	2,00 - 2,50

Melléklet: Tantervi táblázat

Budapest, 2020. február 1.

Dr. Makó Ferenc sk.
egyetemi adjunktus
mb. főigazgató

Tantárgyi programok

A) Kötelező ismeretkörök

Általánosan alapozó ismeretek

TMXKI11SLE Közigazgatási ismeretek EA 7 kr 20 ó Vizsga

Magyarország Alaptörvényének bemutatása. A jogforrások rendszere, a jogalkotó szervek Magyarországon. A választójog fogalma és a választási alapelvek. Az országgyűlés funkciói és hatáskörei. A képviselők jogállása. A köztársasági elnök és az Alkotmánybíróság feladatai és hatásköre. Az országgyűlési biztosok. Az Állami Számvevőszék. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelve. A bírósági szervezet felépítése. Az ügyészség feladatai és szervezete. A kormány. Az önkormányzatok. Tanárok és törvények. Közigazgatási hatósági eljárás.

TMXVS11SLE Vezetés és szervezetfejlesztés GY 5 kr 10 ó Évközi jegy

Az intézményértékelés jogi szabályozása. Intézményi önértékelési rendszer lehetséges területei, szempontjai, indikátorai. Az intézményértékelés eljárásrendje. Vezetési és szervezési elméletek. Az iskola mint szervezet. Szervezeti kultúra. Szervezetfejlesztés. Helyzetfelmérés. A szervezetikultúra-fejlesztés célrendszerének meghatározása. Fejlesztési tervek, eszközök és módszerek. Értékelés és továbbfejlesztés. Az iskola mint tanulószervezet.

TMPSZ11DLK Iskolaszervezettan GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A közoktatás rendszerszemléletű megközelítése. (felépítésének és működésének legáltalánosabb összefüggései). A közoktatási rendszer működését befolyásoló szociológiai, kulturális és politikai felfogások. A mai magyar közoktatási- és tanügyi rendszer, különös tekintettel a szakgimnáziumok helyzetére. Összehasonlító pedagógia. Néhány modellértékű nyugat-európai állam – a finn oktatási rendszer – és a magyar közoktatás helyzete a nemzetközi adatok tükrében.

TMXIS11SLE Integráció és szegregáció kérdései EA 6 kr 15 ó Vizsga

Az integráció és a szegregáció alapkérdései, céljai, fogadtatása, megvalósulása és hatásai kutatási eredményekre támaszkodva. A sikeres tantermi gyakorlat felismerése, a tanári minőség indikátorainak elemzése. A tanári minőség háttérben meghúzódó, személyen belüli tényezők elemzése. A tanári minőség mérésének módszerei, eszközei. A tanári minőséget alakító, a tanári gyakorlat spontán változását kiváltó tényezők. A változás szándékos előidézése és támogatása.

Szakmai alapozó ismeretek

TMXPP11SLE Pedagógiai-pszichológiai ismeretek EA 6 kr 15 ó Vizsga

Pszichológiai irányzatok, fejlődésméletek. A hallgatók nézeteinek feltárása. Milyen a jó tanár? Értékrendi alapok. Elhárító mechanizmusok. Erkölcsi fejlődés. Erkölcsi alapértékek. A tanári szemlélet kulturális alapjai. Tanórai jelenetek elemzése. A viselkedés és a kommunikáció üzenete. A tanulás feltételei. Az érzelmek és attitűdök döntést befolyásoló hatása. Előítélet, ítélet. A produkciófelület. Személyiség – szerep – kapcsolati minták – reflektivitás. A humanisztikus pszichológia; Carl Rogers szemlélete.

TMXPS11SLE Pedagógus az okt. int. szervezetében EA 6 kr 15 ó Vizsga

A pedagógusi pálya sajátosságai. Pedagógiai folyamattervezés, -szervezés. A pedagógus munkatevékenységei. A pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák. Pedagógusszerepek, szerepmodellek. A pedagógus kapcsolatrendszere, együttműködése. A pedagógus szakmai- és pedagógiai felkészültsége, képességei, attitűdjei. A pedagógus felelőssége. A pedagógus értékrendje. Szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban.

TMXNT11SLE Speciális nevelési területek EA 4 kr 10 ó Vizsga

A neurológiai eredetű teljesítményzavarok bemutatása. A specifikus tanulási zavarok, figyelemzavar, hiperaktivitás neurológiai háttere, komorbiditás, sajátosságok és kezelésük. A képességek vizsgálata különleges egyének esetében. A Kognitív Profil Teszt használata, megfigyelés, célzott megfigyelés, tesztelés és egyéb vizsgálati eljárások megismerése és használata.

TMXIK11SLE Közoktatási intézmény és környezete EA 6 kr 20 ó Vizsga

Az oktatás társadalmi és gazdasági környezete. A közoktatás irányítása. A közoktatás finanszírozása. A közoktatás minősége és eredményessége. Oktatási Hivatal. Nyilvántartási rendszerek. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal. felvi.hu Minden, ami felsőoktatás.

**TMXIH11SLE Oktatási-nevelési intézmény hatékonysága GY 6 kr 15 ó
Évk. j.**

Az igazgató és az iskolavezetés minősége. Hallgatói prezentációk bemutatása a kiválasztott témakörökből: Tanári testület minősége, A szülők elégedettségének, a tanulók elégedettségének és a fenntartó elégedettségének mérése, mérhetősége.

TMXTG11SLE Tehetséggondozás GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A tehetség mint különleges nevelési igény. A tehetség típusai, összetevőinek vizsgálata. Képességek és tehetség kapcsolata. A kreativitás elmélete. A kreativitás fejlesztése a mindennapi tanításban. A tehetséggondozás különböző fajtái és szinterei: léptetés, elkülönítés, gazdagítás. Tehetséggondozás a gyakorlatban.

TMXKK11SLE Konfliktuskezelés GY 3 kr 10 ó Évközi jegy

A konfliktusok természete és típusai, szerepük a társadalmi és pedagógiai létünk mindennapjaiban. A konfliktus mint érték, mint a szocializációt segítő hatásrendszer. A konfliktusokban rejlő potenciális erők pozitív hasznosítása. A tünetek, okok – megoldásbeli stratégiák és technikák. Thomas Gordon vereségmentes, kreatív problémamegoldó eljárásai, a mediáció és a konfliktuskeresés, konfliktus-megbeszélő csoportok működése. Feszültség keletkezése, negatív indulatok megjelenése, a konfliktus elmérgesedésének veszélye. Elkerülő stratégia, alkalmazkodó stratégia, győztes/vesztes stratégia, kompromisszum-kereső stratégia, együttműködő stratégia, erőszakmentes konfliktuskezelés. A konfliktusmegoldás lépései.

B) Választáson alapuló ismeretkörök

Általánosan alapozó ismeretek

TMPMB11ELK Minőségbiztosítás GY 5 kr 12 ó Évközi jegy

Nemzeti Minőségfejlesztő politika és Minőségfejlesztési program. A minőségfejlesztés jogszabályi kötelezettsége, minőség és személyiség, a teljesítménytől az ideális szintig, a személyes minőség és az intézményi minőség. Minőség és szakmai munka.

Az iskolakultúra kutatásának új eredményei GY 4 kr 12 ó Évközi jegy

A neveléstudományi kutatások sajátosságai, aktuális kérdései. Az iskola belső világa, rejtett tanterv, kortárs kapcsolatok. Az eredményes iskola társas világa, környezeti hatások. Az iskolai agresszió. A pozitív pedagógia és pszichológia elmélete és intézményi gyakorlata.

Az oktatástervezés és a digitális tartalomfejlesztés neveléstudományi és oktatáslélektani alapjai

Oktatáselmélet és oktatástervezés V 3 kr 12 ó Vizsga

Az oktatáselmélet alapfogalmainak áttekintése. Az elektronikus tanulást támogató oktatáselméletek. Behaviorizmus, kognitívizmus, konstruktívizmus. A tanulás értelmezésében bekövetkezett fejlődés. A tanulók tudásszerzési, tudásépítési folyamatainak megismerése. A tanulás érzelmi alapjai. A tanítás és tanulás társas közege. A diákok tanulási és motivációs sajátosságainak megismerése. A csoportok tanulásra gyakorolt hatásai. A tanítás-tanulás tervezése. A tanítás-tanulási folyamat céljainak elemzése. Az önszabályozó tanulás

kialakulásához vezető út és a tanár feladatai ennek támogatásában. A tanítás-tanulás szervezeti keretei. Differenciált tanulásszervezés. Ellenőrzés és értékelés.

Tanulásmódszertan a digitális térben **GY 4 kr 12 ó Évközi jegy**

Digitális bennszülöttek – digitális állampolgárok kommunikációs és tanulási sajátosságai, elvárásai. A tanítási-tanulási folyamat színtere – oktatási környezete. A tanulói magatartás online környezetben. Tanulási hatékonyságot és eredményességet befolyásoló faktorok. IKT eszközök az oktatásban. Virtuális valóság.

E-tananyagfejlesztés módszertana, digitális tartalomfejlesztés **GY 4 kr 12 ó**
Évközi jegy

Bevezetés az e-tananyagfejlesztésbe. Előkészítés, megközelítés, cél, célcsoport meghatározása. Digitális tananyag-feldolgozás és digitális tanulás beépített stratégiája. Elemek meghatározása: design, szöveg, struktúra, típus feladatok stb. Felépítés, tagolás. Tananyagfejlesztés módszertana: tartalom megformálása, szöveg, tagolás, multimédiás megoldások. Fejlesztést támogató szoftverek, rendszerek. Ellenőrzési-értékelési stratégiák, a termék felhasználói célcsoportokban történő kipróbálása.

TMXSSF1SLE Szakterületi, szakmódszertani fejlődési irányok **Gy 4 kr 12 ó**
Évközi jegy

A szakterülethez kapcsolódó tudományos és ágazati fejlődés. A képzési tartalom fejlődése, sajátosságai. A szakterületi fogalmak, alapelvek, törvények, tételek megtanításai problémái. Összefüggések, tartalmi struktúrák feltárása, a rendszertani gondolkodás kialakítása. Szakmódszertan-esettanulmányok.

Szakmai alapozó ismeretek

A digitális kultúra és -tananyagfejlesztés lehetőségei **Gy 3 kr 12 ó Évközi jegy**

A digitális kultúra sajátosságai. A digitális oktatás elemei. Az e-learning jellegzetességei, összetevői, típusai. Az e-learning szerepe a tudásátadásban; előnyei és hátrányai. A digitális tananyagok típusai. Az elektronikus tananyagfejlesztés cél- és követelményrendszere, módszerei, lehetőségei. Online pedagógiai tudásbázisok.

Formális és informális tanulási környezetek **Gy 3 kr 12 ó Évközi jegy**

Tanulási környezetmodellek, a virtuális és az elektronikus tanulási környezet. Az online oktatási környezet technológiai alapjai. A számítógéppel támogatott oktatás, a web alapú oktatás, a távoktatás, az e-learning alapú oktatás és az m-learning alapú oktatás jellegzetességei. Virtuális osztályterem használata. MS Teams, BigBlueButton, Google Meet, Google Classroom, Zoom.

A digitális tartalomfejlesztés technológiai alapjai

Online technológiák alapismeretei

Gy 3 kr 12 ó Évközi jegy

Technológiai alapismeretek: web technológia; felhő alapú, hibrid megoldások; a szerver-kliens architektúra, kliens oldali technológia; szolgáltatási modellek; adatforgalom, fájl típusok. Integrált, tevékenység központú interaktív oktatási környezetek.

Tanulást támogató menedzsment rendszerek. Elektronikus tanulási rendszerek kommunikációs modellje. Nyílt forráskódú keretrendszerek. Együttműködést támogató eszközök. Tananyagfejlesztést támogató eszközök - tartalom-előállító szoftverek. Tanulási, oktatási folyamatot támogató eszközök. Oktatási adminisztráció.

Multimédia-fejlesztés

Gy 4 kr 12 ó Évközi jegy

Oktatási anyagok tervezése, készítése multimédia-elemekkel: transzparenszek, a prezentációkészítés számítógépi eszközei, hang- és videofelvételek készítése, a digitális képkészítés és képszerkesztés eszközei. Videoanyagok alkalmazása mozgás és folyamatelemzésben. A digitális médiumszerkesztés eszközei. A képernyőtervezés szempontrendszere. Vizuális kultúra és tartalomfejlesztés. Médiaműveltség, médiatudatosság.

A digitális tananyag és tartalomfejlesztés gyakorlata

Vizuális kommunikáció

Gy 3 kr 12 ó Évközi jegy

A kommunikáció alapjai. A vizuális kommunikáció jelentősége. A tananyagba beépülő vizuális elemek kommunikációs funkciói. Színek használata, színdinamika. Kompozíció. Vizuális elemek és a szöveg kapcsolata. Jelek, rendszerek, tipográfia. Ergonomikus kialakítás. Digitális médiaelemek, online médiatárak. Metaadatok. Szerzői jogok.

Tananyagszerkesztés

Gy 3 kr 12 ó Évközi jegy

Az e-learning tananyag felépítése. A tananyagszerkesztés kritériumai. Kreatív szerkesztés. Projektfeladat.

Tanulásszervező keretrendszerek Gy 3 kr 8 ó Évközi jegy

Szerkesztő és lejátszó rendszerek. A tanulásszervező keretrendszerek bemutatása, felépítése, funkciói. Szerepkörök és felhasználók. Kurzuskategóriák, kurzusok létrehozása, kezelése. Tesztek, feladatok létrehozása. A Moodle rendszer alkalmazási lehetőségei az oktatásban, tanulásmenedzsment.

Oktatástervezés és tananyagfejlesztés piaci környezetben

Tananyagfejlesztés piaci környezete, projektmenedzsmentje Gy 3 kr 8 ó Évközi jegy

Digitális oktatás és tananyagfejlesztés piaci környezete. Projektmenedzsment alapjai, a projekt szereplői, feladatai. Projektvezetés, -megvalósítás és -értékelés alapfogalmai és módszertana, monitoring: a projektmenedzsment gyakorlata; projekttervezés eszközei; projektvégrehajtás eszközei. projektzárás, értékelés. A tananyagfejlesztés projektmenedzsmentje. Értékesítés és terméktámogatás.

Tartalomfejlesztés Gy 3 kr 10 ó Évközi jegy

A tartalomfejlesztés folyamata. A Nexius-modell. Szinopsziskészítés. Kéziratírás. Tevékenységterv készítése. Forgatókönyvírás. Elektronikus tananyag szerkesztése. Ellenőrzés, tesztelés, hibajavítás. Kész tananyag. Szerepkörök a tartalomfejlesztésben.

C) Választható tárgy (a felsőoktatási törvény előírásai szerint egy tantárgy választása kötelező)

Szövegtan Gy 3 kr 8 ó Évközi jegy

Szövegalkotás. A létrehozott szöveges tartalmak típusai, formái és értékelhetőségei. A megfogalmazott szövegek logikája, koherenciája és minősége. Szakirodalmi példák elemzése. Az elhangzó és a digitális szövegtartalmak, valamint a tanári beszédmagatartás kongruenciája.

E-learning szabványok és e-learning rendszertan Gy 3 kr 10 ó Évközi jegy

A kompatibilitás előnye a tartalomfejlesztésben. Átfogó e-learning szabványcsomagok. Tananyagelem, metaadatok LOM (Learning Object Metadata). A LOM IEEE 1484.12.1 sz. nemzetközi e-learning szabvány. SCORM - Sharable Content Object Reference Model. E-learning részfeladatokat szabályozó szabványok.

E-learning rendszerek: tanuló által irányított, oktató által irányított, kevert, beágyazott. Képzésmenedzsment (LMS) rendszerek.

Szakedolgozat

Szakedolgozat I. GY 5 kr 15 ó Aláírás

A szakedolgozat elkészítésének tartalmi és formai követelményei. Témaválasztás. A konzulens szerepe, a támogatás módszerei. Szakmai konzultáció az egyetemi belső konzulenssel. Önálló munka.

Szakedolgozat II.**GY 5 kr 15 ó Alíírás**

A szakdolgozat elkészítésének tartalmi és formai követelményei. Témaválasztás. A konzulens szerepe, a támogatás módszerei. Szakmai konzultáció az egyetemi belső konzulenssel. Önálló munka.